

Pro lidi jemnějších nervů a subtilnějších myšlenek nezbyvá myslím již skoro nic z bývalé poezie našich nejhezčích náboženských svátků. Vyčichla a opršela. Setrvačností 5
širších vrstev stačí trocha povrchních zvyků, podporovaných a udržovaných v zájmu průmyslníků a obchodníků; dětem stačí stromeček bez legendy, stromeček, jež si samy přinesou a ověsí, a volným myslitelům stačí legenda, zmodernizovaná tolstojovsky nebo socialisticky. Kvůli zlatému 10
prasátku nikdo již se nepostí, nikdo se netěší na zlaté prasátko, poněvadž všichni bez rozdílu volky nebo nevolky, dobrovolně nebo z donucení, drze nebo s uzarděním tančíme v nesmírném kankánu kolem zlatého telete. Idylické city 15
nerodí se již z našich vánoc.

Zato v horečném předvánočním ruchu městském, jež tlumí jaksi všeobecná potřeba zevlování a jež zadržuje poněkud nepoetické moderní bláto místo bývalého poetického sněhu, uloví člověk tu a tam nějakou mírnou senzací. Jsou to zejména výkladní skříně, které se koketně vyšňořují, 20
lákají pohledy i peníze. Ledacos pěkného tu člověk uhlídá, od jisté doby opět trochu vkusu. Bohužel to platí co nejméně o výkladech knihkupeckých. Tuhle na to kdosi zcela správně upozornil: o vánocích až do Nového roku nevystavují naši knihkupci dobré literatury, nýbrž špatnou práci knihařskou a galanterní... 25

Ostatně, zde je subjektivní vším. A já mám ze všeho vánočního nejraději večerní ruch primitivních vánočních trhů na některém ryňku, s hromadami laciných cukrovinek, pomorančů, citrónů, jablek, ořechů a fíků, se stany, jež 30
jsou napěchovány dřevěnými hračkami, s bengály, s rozkošnými prskavkami a neomalenými vyvolávači. Chudé děti tu tak roztomile zevlují a já si mám chuť koupiti malovaného dřevěného koníčka a říci mu, oč je krásnější než všecka ta zlatá telata, kolem nichž marně se pachtíme... 35

A ještě něco mám rád, a raději. Ty tmavozelené laviny

stromů a stromečků, smrků a jedliček, jež se přes noc náhle
snesou na všechna větší prostranství města, a pak ty ohrom-
né kytice jmelí, jež přijedou na vozech a zakrátko rozdrobí
se, rozletí po celém městě. Tyto pozdravy drsných lesů
5 mají pro mne takový ironicky sentimentální smysl.

Jmelí zejména. Zbožňuji odedávna tohoto krásného cizo-
pásníka. Býval mi kdysi vzácný, ale mám jej ještě raději
teď, kdy mohu si ho často plnou náruč narvatí na některém
padlém velikánu po bitvě v seku. Taková kytice se sterými
10 žlutozelenými křídélky a s bílými hlavičkami uprostřed
připadá mi jako miniaturní chorál drobounkých a tajem-
ných lesních bytůstek. O čem asi zpívají? Je to chorál a zpí-
vá hymnu. Nic jiného to není než hymna. Hymna na veliké
věci, které se odehrávají mezi nebesy a vrcholky vysokých
15 jedlí. Neboť dokud jmelí žije tam nahoře připoutáno k rod-
né půdě, připoutáno, a přece svobodno, nezná nic mali-
cherného, neví nic o živoření, které tak často vleče se dole,
rozumí jen bezstarostné vegetaci tváří v tvář nebesům.
Bují, kvete a zraje hore a nic není nad ním kromě blankytu,
20 nebeských těles a mračen; týčí se hrdě v pálcivém světle
i v mocném lijavci, v žáru i v mrazu, a neví, co to je hlad,
žízeň, strach, neřest. Jen ptáci je navštěvují a ti zprostřed-
kují vzrůst jeho rodu...

Myslím si: Tak by mělo býti dopřáno růsti básníkům.
25 Neboť přijde chvíle, kdy jmelí, tento cizopásník temných
jedlí a tvrdých dubů, v celých kyticích putuje do měst.
A všude, kde se květinami zdobí vázy, naplní se všechny
jmelím, a ženy, které si zdobí ňadra, zatknou jmelí do
upjatých živůtků, a jmelí, jmelí, jmelí rozletí se po městě,
30 každý se jím zdobí, jmelí štěstí přináší a půvab dodává
všemu. A pozdrav z lesů nese, a nejen z lesů, také z výšin,
kde nic není známo o věcech malicherných.

Myslím si: Takový měl by býti osud básníků!...

Právě jsem byl opět přesycen knihami a obrazy. Má krev
35 byla již malátná a myšlenka nevrlá. Lidé se mi hnusili
a noviny mě zlobily. Vyšel jsem si tedy a potkal jsem mistra
Bandoucha. To je zahradník od nás. „Půjdeme na jmelí!“
povídá. Tak jsme šli na jmelí. U něho si člověk odpočine

od lidí, zejména od křesťanů, jak on říká. Je primitivní, sám pud a dravost. Ale žádná zákeřnost.

Utábořili jsme se s kolečkem nahoře mezi černými jedlemi. Jmelí probleskuje na všech stranách. Běží jen o to nalézt strom, na nějž vyléztí stojí za to. Mají osmnáct, dvacet, 5
pětadvacet metrů. Pak zavěsí Bandouch pilku za opasek, přiváže k němu silný špagát, aspoň dvakrát tak dlouhý jako nejvyšší naše jedle — ten špagát je náš patent —, a leze. To se ví, tiše to nejde. Leze, kleje, funí, heká, odpočívá a zase leze, nahoře brání se, prodírá se, klestí si cestu větvemi, 10
které bijí a bodají. Je to boj dravého člověka s lesním velikánem. Rozumí se, že Bandouch zvítězí. Je konečně na vrcholku a volá, že je tam jmelí dosti a jeden pěkný vršek. Takový vršek, mocný trs, nádherná kytice, je to nejdůležitější. Má hodnotu jedné až tří korun. Pak odváže špagát 15
od pasu, navine asi polovinu v klubko a hodí mi je dolů. Najdu si přiměřeně volné místo pro velký odstup, špagát se napne šikmo, a co Bandouch nahoře uřízne, to zavěsí opatrně na špagát a „pošle“ mi to. Má to tu výhodu, že se trsy nerozbijí a bílé „kuličky“, hlavní věc, neopadají. 20
Trs sjede mi přímo do rukou. Je-li to pořádný vršek, je třeba trochu opatrnosti. Nutno včas povolit špagát tak, aby trs nevrazil do člověka, ale také aby se neodřel o zemi. Ale je to zcela milý pocit, přijímá-li člověk shůry takové drsné, a přece krásné poselství. Sotvaže je někdy unese. 25
Jistou zručnost máme v tom již od loňska, kdy jsme poprvé užili svého patentu. Nicméně stane se, že trs opustí špagát předčasně a rozdrtí se napolo na vlhké půdě lesní. Ale nejde se prostě domů, dokud sklizeň není vydatná. Obyčejně však z pěti jedlí je dostatečná, a Bandouch má po páté také dosti; 30
uprostřed se svačí, kouří, vypráví. Datli a jiní šplhavci pilně odklepávají svůj den a hejna sýkor cvrlikají vysoko v černém jehličí jako zvonečky. Pak se jede domů; začernění, s rukama plnými pryskyřice, s tvářemi planoucími rozkypěnou krví vracíme se s kořistí drsně něžnou, jež uprostřed 35
jedlových haluzí leží na kolečku přivázaná ze všech stran.

Jmelí! Mám je před sebou v prosté skleněné váze. Jednu

mladou větévku sytě zelenou, plnou bujnosti, druhou dospělou jako ze zašlého zlata. Dobří básníci jsou také tací. A ty větévky budou mi po celé vánoce vyprávěti pohádky hezčí a poučnější než to, co dětem se vypráví ještě někde
5 v tuto dobu. A budou mi voněti do mých snů výšinami, jehličím a vzduchem, který rozpaluje krev.

A přijdu-li ještě do města krásných židovek, potkám jistě nejednu s větévkou jmelí, zatknutou do upjatého živůtku. Budu na ni pohlížeti ironicky, poněvadž si po-
10 myslím, že je to asi z trsu, ježž jsem já měl v náručí hluboko v lese, a poněvadž budu jist, že s tou zelenou kyticí jmelí v náručí byl jsem šťastnější, než kdyby mi v něm spočívala bílá kytice jejího těla...